

Latvijas Republikas Zemkopības ministrija

Republikas laukums 2, Rīga, LV - 1981. Tālr. 67027010, fakss 67027512, e-pasts: zm@zm.gov.lv

2008.gada 14.novembrī
Rīgā

Kārtība Nr.32

Kārtība liellopu šķirnes noteikšanai un tās reģistrēšanai datu bāzē

Izdota saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas
likuma 73.panta pirmās daļas 6.punktu,
Ciltsdarba likuma 12.pantu

1. Kārtība nosaka veidu, kādā valsts aģentūra „Lauksaimniecības datu centrs” (turpmāk – datu centrs) nosaka liellopa šķirni un reģistrē to datu bāzē.
2. Valsts aģentūra "Lauksaimniecības datu centrs" nosaka liellopa pasē un ciltskartītē norādāmo liellopa šķirni vai piederību kādam no šķirņu krustojumiem, izmantojot izveidoto programmatūru, un reģistrē to datu bāzē saskaņā ar liellopu šķirņu nosaukumiem, to apzīmējumiem, šķirņu specializāciju un klasifikāciju (pielikums).
3. Piena tipa liellopu šķirnes iedala sarkano, melnraibo, ģenētiski atjaunojamo un neradniecisko šķirņu grupās.
4. Gaļas tipa un piena - gaļas tipa liellopu šķirnes nedala grupās.
5. Liellopam piešķir šķirnes nosaukumu:
 - 5.1. Latvijas zilā (turpmāk - LZ) šķirne:
 - 5.1.1. bez dzīvnieku vērtēšanas eksperta atzinuma, ja LZ šķirnes asinība ir vismaz 50 %, viens no vecākiem ir no LZ šķirnes, vecāki pieder pie piena tipa šķirnes un apmatojuma krāsa ir atbilstoša LZ šķirnei;
Piemēram:
 $LZ (LZ 75 \%, XX 25 \%) \times LB (LB 75 \%, LZ 25 \%) = LZ (LZ 50 \%, LB 37,5 \%, XX 12,5 \%)$
 - 5.1.2. ar dzīvnieku vērtēšanas eksperta atzinumu, ja LZ šķirnes asinība ir mazāka par 50%, viens no vecākiem ir no LZ šķirnes, vecāki pieder pie piena tipa šķirnes un apmatojuma krāsa ir atbilstoša LZ šķirnei;
Piemēram:
 $LZ (LZ 62,5 \%, XX 37,5 \%) \times LB (LB 75 \%, LZ 25 \%) = LZ (LZ 43,75 \%, LB 37,5 \%, XX 18,75 \%),$
ja ir atbilstoša apmatojuma krāsa
 - 5.2. Latvijas brūnā (turpmāk - LB) šķirne, ja sarkano šķirņu grupas asinība ir vismaz 75 %, viens no vecākiem ir no LB šķirnes un apmatojuma krāsa ir atbilstoša LB šķirnei, izņemot gadījumu, kad notikusi pakļaujošā krustošana un attiecīgās šķirnes vaislinieki izmantoti trīs paaudzēs;

5.3. ja sarkano šķirņu grupas asinība ir vismaz 75 % un neviens no vecākiem nav no LB šķirnes, piešķirot:

5.3.1. vecāku šķirni ar lielāko asinību, nepieciešamības gadījumā summējot radniecīgo šķirņu asinību;

Piemēram:

$$DS (DS 50\%, ZS 50\%) \times ZS (100\%) = ZS (ZS 75\%, DS 25\%)$$

5.3.2. mātes šķirni, ja neviena no asinībām nav vairākumā, summējot radniecīgo šķirņu asinību;

Piemēram:

$$DS (DS 25\%, AN 25\%, ZS 50\%) \times ZS; (ZS 50\%, DS 43,75\%, LB 6,25\%) = DS (DS 37,5\%, AN 12,5\%, ZS 50\%)$$

5.4. Holšteinas (turpmāk - HM) šķirne, ja Holšteinas šķirnes asinība ir vismaz 75 %, un apmatojuma krāsa ir atbilstoša HM šķirnei;

5.5. Holšteinas (turpmāk - HS) šķirne, ja Holšteinas šķirnes asinība ir vismaz 75 %, un apmatojuma krāsa ir atbilstoša HS šķirnei;

5.6. Džersejas šķirne, ja Džersejas šķirnes asinība ir vismaz 75 % un liellopa apmatojuma krāsa ir atbilstoša šķirnei;

5.7. no gaļas tipa šķirņu grupas, ja attiecīgās šķirnes asinība ir vismaz 75 % un liellopa apmatojuma krāsa ir atbilstoša šķirnei;

5.8. no piena – gaļas tipa šķirņu grupas, ja attiecīgās šķirnes asinība ir vismaz 75% un liellopa apmatojuma krāsa ir atbilstoša šķirnei.

6. Sarkano šķirņu grupas pēcnācējiem piešķir tēva šķirnes nosaukumu, ja notikusi pakļaujošā krustošana un attiecīgās šķirnes vaislinieki izmantoti trīs paaudzēs.

7. Apzīmējumu "XG" liellopam piešķir, ja:

7.1. kopējā gaļas šķirņu asinība ir vismaz 75 %, bet nevienas gaļas šķirnes asinība nav sasniegusi 75 %.

Piemēram:

$$HE (HE 75\%, LB 25\%) \times SA (100\%) = XG (SA 50\%, HE 37,5\%, LB 12,5\%)$$

7.2. kopējā gaļas un piena - gaļas tipa šķirņu asinība (tikai gadījumos, kad dzīvnieks ir saskaņā ar gaļas šķirņu liellopu audzēšanas programmu sertificēta piena – gaļas tipa šķirnes vaislinieka pēcnācējs) ir vismaz 75 %, bet nevienas gaļas šķirnes asinība nav sasniegusi 75 %.

Piemēram:

$$HE (HE 75\%, LB 25\%) \times SI (100\%) = XG (SI 50\%, HE 37,5\%, LB 12,5\%)$$

8. Apzīmējumu "XP" liellopam piešķir, ja:

8.1. kopējā piena tipa šķirņu asinība ir vismaz 75 %, bet nevienas šķirņu grupas asinība nav sasniegusi 75 %.

Piemēram:

$$LB (LB 75\%, HE 25\%) \times HM (100\%) = XP (HM 50\%, LB 37,5\%, HE 12,5\%)$$

8.2. kopējā piena un piena – gaļas tipa šķirņu asinība (tikai gadījumos, kad dzīvnieks ir saskaņā ar piena šķirņu liellopu audzēšanas programmu sertificēta piena – gaļas tipa šķirnes vaislinieka pēcnācējs) ir vismaz 75 %, bet nevienas šķirņu grupas asinība nav sasniegusi 75 %.

Piemēram:

$$LB (LB 75\%, HE 25\%) \times SI (100\%) = XP (SI 50\%, LB 37,5\%, HE 12,5\%)$$

9. Apzīmējumu "XX" liellopam piešķir, ja:

9.1. viena tipa šķirņu asinība ir mazāka par 75 %;

9.2. nav zināma informācija par liellopa izcelšanos.

Piemēram:

$HM (HM 100 \%) \times AB (AB 100 \%) = XX (HM 50 \%, AB 50 \%)$

10. Nezināmu XX asinības daļu dzīvniekam norāda, ja tā izcelšanās informācija nav zināma vismaz četrās paaudzēs.

11. Ja kāda no asinībām ir mazāka par 6,25 %, to pievieno lielākajai asinībai no radniecīgās šķirnes, šķirņu grupas vai neradnieciskās šķirnes.

Piemēram:

$DS (DS 50 \%, AN 46,9 \%, LB 3,1 \%) = DS (DS 53,1 \%, AN 46,9 \%)$

12. Datu centrs var mainīt liellopa piederību kādai šķirnei vai krustojumam, ja:

12.1. ganāmpulka īpašnieks liellopa izcelšanās datus pierāda ar ciltsdokumentiem;

12.2. ganāmpulka īpašnieks iesniedz ar Ciltsdarba valsts inspekciju saskaņotu dzīvnieku vērtēšanas eksperta atzinumu par to, ka novērtējot liellopa ārējo izskatu, tipiskumu, izcelšanās datus un asinību, tas pieskaitīts pie citas šķirnes vai krustojuma.

13. Ja valstī ievesta liellopa vai tā pavairošanas materiāla šķirne vai krustojums nav minēts pielikumā, datu centrs reģistrē izcelšanās sertifikātā norādīto šķirni vai krustojumu. Liellopu šķirnes specializācijas noteikšanai datu centrs izcelšanās sertifikāta kopiju nodod Ciltsdarba valsts inspekcijas izveidotai komisijai. Komisija mēneša laikā nolemj par šķirnei piešķiramo specializāciju un par lēmumu informē datu centru.

14. Kārtība stājas spēkā ar tās parakstīšanas brīdi.

15. Atzīt par spēku zaudējušu Zemkopības ministrijas 2004.gada 16.februāra instrukciju Nr.5 „Kārtība liellopu šķirnes noteikšanai un informācijas reģistrēšanai datu bāzē”

Zemkopības ministrs

M.Roze

Liellopu šķirņu nosaukumi, to apzīmējumi, šķirņu specializācija un klasifikācija

Specializācija	Klasifikācija		Šķirnes nosaukums	Apzīmējums
Piena tips	Sarkano šķirņu grupa	1.radnieciskā kopa	Latvijas brūnā	LB
			Dānijas sarkanā	DS
			Lietuvas sarkanā	LS
			Igaunijas sarkanā	IS
		Vācijas sarkanā (Angleras)	AN	
		Zviedrijas sarkanraibā	ZS	
		Norvēģijas sarkanraibā	NS	
		Airšīras	AI	
	3.radnieciskā kopa	Šveices	SV	
	4.radnieciskā kopa	Holšteinas	HS	
	Melnraibo šķirņu grupa	Holšteinas	HM	
Ģenētiski atjaunojamo šķirņu grupa	Latvijas zilā	LZ		
Neradniecisko šķirņu grupa	Džersejas	DZ		
Gaļas tips	Specializēto gaļas tipa šķirņu grupa	Šarolē	SA	
		Herefordas	HE	
		Aberdinangus	AB	
		Limuzīnas	LI	
		Hailandes	HA	
		Beļģijas zilā	BZ	
		Hekes	HK	
		Galovejas	GA	
		Saleras	SL	
		Deksteras	DR	
		Blondais Akvitānietis	BA	
		Pjemontas	PM	
Piena - gaļas tips	Kombinēto piena - gaļas tipa šķirņu grupa	Tiroles pelēkā	TP	
		Stepju pelēkā	SP	
		Simentāles	SI	
		Montbeljardas	MO	
		Šveices brūnā	OB	
Dažādu piena tipa šķirņu krustojuma liellops				XP
Dažādu gaļas tipa šķirņu krustojuma liellops				XG
Nezināmas izcelsmes liellopi, piena, gaļas un piena - gaļas tipa šķirņu krustojuma liellops				XX